

HYBRIDNÍ KNIHA 3.0

www.teiresias.muni.cz/hybridbook

Hybridní kniha je **elektronický publikační formát** pro zpřístupnění informací čtenářům s jakýmkoliv omezením v oblasti získávání informací tradičními kanály a všem, kdo vyžadují aktivní práci s obsahem dokumentu.

Technologie, poprvé představená studentům Masarykovy univerzity v roce 2002, dospěla po deseti letech vývoje do své třetí generace. Její původní určení – usnadnit nevidomým studentům přístup ke studijním textům – dosáhlo v posledních letech značného posunu, především v rozšíření cílové skupiny uživatelů. Hybridní kniha 3.0 je nyní dokumentovým formátem určeným primárně nejen **zrakově postiženým**, ale ve stejné míře i uživatelům se **sluchovým postižením**.

Základní vlastnosti

- obsahuje **textový, zvukový a obrazový záznam**
  - zvukový záznam jako interpretace textu pro zrakově postižené
  - obrazový záznam pro překlad textu do znakového jazyka
- synchronizované procházení** všech zastoupených záznamů a inteligentní navigace
- knihu je možno procházet mnoha způsoby:
  - automatizované procházení – posouvání pozice simultánně ve všech sledovaných záznamech
  - hybridní čtení – volné přecházení mezi jednotlivými záznamy
  - sledování izolovaných záznamů, příp. vybraných pasáží

Prohlížeč hybridních knih

- webová aplikace** – prototyp na www.teiresias.muni.cz/hybridbook
- synchronizované zobrazování obsahu všech typů záznamů hybridní knihy
- navigace** v dokumentu prostřednictvím osnovy a pomocí přímých navigačních funkcí
- plynulé zvýrazňování aktuální pasáže** v elektronickém textu
- kompatibilita** s asistivními technologiemi, zejména očečítači obrazovky

Struktura hybridní knihy a použitá technologie

- vlastní obsah uložen v textové, obrazové a zvukové podobě a doplněn o synchronizační data
- datové formáty**:
  - HTML pro text
  - FLV pro obraz
  - MP3 nebo FLV pro zvukový záznam
  - XML pro synchronizační data
- synchronizace záznamů bez ohledu na datový formát; podmínkou je sekvenční uspořádání jejich obsahu

Tvorba dokumentů

- obsah vzhledem k různorodosti formátů vzniká na různých místech
- finální kompilaci** a případnou dodatečnou editaci zajišťuje specializovaná aplikace – umožňuje (z větší části automaticky) snadno synchronizovat multimediální záznamy navzájem

Další vývoj

- rozšířená navigace v tabelárních strukturách**, včetně inteligentní navigace v jednoduchých i složitých tabulkách
- integrace komponent elektronického textu ve formátu **MathML**
- interaktivní dokument** – subsystém umožňující korporativní práci na tvorbě multimediálních dokumentů; uživatel může např. přidávat komentáře v textové, zvukové i obrazové podobě,

Technologická specifikace

www.teiresias.muni.cz/hk3/reference/3.0/manual.html

Náhled webové aplikace s hybridní knihou 3.0

